

చుట్టూరా కటిక చీకటి.

ఎముకలు కొరుక్కుతినే చలి.

బొట్లలో కాళ్ళ మందుతున్నాయి.

నేతిలో రై ఫిట్ వుండి లేచి తెలియలేదు.

కళ్ళ మూసుకున్నాడు రాజు. కళ్ళ మందుతున్నాయి. రిప్పున వీచే చలిగాలికి కనుకొలకుల్లోంచి క్రిందకు రాలుతున్నాయి నీళ్ళు; క్రింద పడగానే గడ్డ కట్టుకుంటాయి.

దాదాపు గంట మంచి ఎక్కడా కబ్బలేదు. అప్పుడప్పుడూ ప్రక్కనుంచి రాసింగ్ దగ్గు మాత్రం వినిపిస్తుంది. మకోవేపు నాయర్ గొంతు సవ్వగా. "రాజాభాయ్" అని వినిపింది.

"క్యా నై నాయర్?" అన్నాడు రాజు.

"చీనీ రాక్షసులు ఏద్రపోతున్నారా?" అని అడిగాడు నాయర్.

"ఏమో! నిన్న రాత్రి ఇలాగే చేకారుకదా. నమ్మలేం."

"రైట్ భాయీ—సరిగ్గా అన్నావు" అన్నాడు రాసింగ్

"సిగరెట్టుంటే తాగుబుట్టు" అన్నాడు నాయర్.

నాయర్ కు సిగరెట్ కావాలి! రాసింగ్ కు వాళ్ళ పూరికి పోయి పాలంలో తిరగాని ఉంది! తనకు.... అంత చలిలోనూ వళ్ళ మందుకుపోతూంది తనకు.

"పిరికివాడివి నీవు! మవ్వెందుకు పనికివస్తావు!" అందికదూ ఆ రోజు! ఎంత చులకన!

ఆ ఒక్కమాట తనలో ఎంత మార్పు తెచ్చింది!
* * *

తనకు ఇరవయి సంవత్సరాలు నిండాయి. ఎన్. ఎస్. ఎల్. సి. ప్యానెయ్యూడు. పని ఏమీ లేదు ... ఆ మాట కళ్ళాణికి ఎంత చులకన!

కళ్ళాణి అంటే తన కెంతో ఇది. తను మంచి ఉద్యోగం సంపాదించి, కళ్ళాణిని పెండ్లి చేసుకోవాలి—

కాని అది వచ్చుకొవాలా
 వచ్చుకుంటుంది! మంచి ఉద్యోగం ఉంటే!
 ఎవ్వరూ ఉద్యోగాలు లేక రోడ్లవెంట తిరుగు
 తూంటే, నట్టి 'ఎస్పెర్సో' వాడికే దొరుకుతాయి!
 కళ్యాణి కండ్లముందే తాను నిరుద్యోగిలా తిర
 గాల్చివచ్చింది. ఒకరోజు తనే అన్నాడు :
 "నేను మిలిటరీలో చేరుతాను" అని.
 అప్పు డెంత నమ్మంది కళ్యాణి! ఆ నవ్వులు తూటా
 ల్లాగా తన గుండెకోకి దీగాయి.
 "పిరికివాడిని నీవు! నీ వెండుకు పనికివస్తావు!"
 అంది పగలబడి పవ్వుతూ.
 ఎంత చులకన! హేళన! ఎంత అవమానం
 అంతే—తల్వార కళ్యాణిని చూడలేదు తను.
 లాతికి లాతే పట్టుం పోయాడు.
 మిలిటరీలో చేరిపోయాడు.
 నాలుగేండ్లయింది. నాలుగేళ్లలోనూ చాలా
 నేర్చుకున్నాడు. మెట్రిక్ చదువుపల్ల సార్వైంట్
 కూడా కాగిగాడు—గోవా—విముక్తిలో తాను
 పోల్చాడు. కాని, తను అనుకోలేదు, ఇలా,
 ఇక్కడికి వచ్చి యుద్ధం చేయాల్సివస్తుందని.
 ఎక్కడి అంద్రదేశం
 ఎక్కడి మహావృత హిమాలయాలు
 నన్ను ఏయిక్క లాల్చి లెక్కడ? ఆకునెప్పు
 లెక్కడ? మూడంగుళాల దూది పరుపులాంటి
 కోట్లా, మూడంగుళాల ఎత్తు మిలిటరీ బూట్లు
 ఎక్కడ?
 అది స్వర్గం—ఇది అధిపతాళం
 కానీ ఇంతులోనే ఉంది స్వర్గం—వీరస్వర్గం....
 తల తిరిగిపోతూంది....
 మెషిన్‌గన్ల మనస్సులోకి ఆలోచనలు తగు
 ల్చున్నాయి. తను ఏదైనా సరే పొందావని
 కళ్యాణికి తన దైత్యంచూపాలి; అది మాట ఉపనలపా
 డించుకోవాలి పమయం అనన్యమైంది కూడా.
 * * *
 "భాయీ, అటువేపు చూడు" అన్నాడు
 వాయుర్ హాథాత్తుగా.
 'అటువేపు' అంటే ఒకటివేపు.
 ప్రెంచ్‌లోంచి కత్తరంగా, దూరంగా ఉన్న
 ఎక్కడ ప్రవీడ వైపు ఆ చిక్కని చీకట్లో
 ఏమి జరిగినా కచ్చింపదు,

ఎంతమంది నడిచినా ఎవరూ
 గమనించలేదు.
 "భాయీ, వా కేవలం వినిపిస్తూంది"
 అన్నాడు రాంసింగ్.
 "ఎక్కట్లేంది?" అన్నాడు రాజు.
 అప్రయత్నంగా వెలు డ్రగ్గర్ వర్షకు
 పోయింది.
 "నీదలు కదూ అదే కొండ క్రింద...."
 జాగ్రత్తగా, వీలైనంత బాగా ఎక్కడ్రాల
 కాంతిలో కండ్లు చిట్టించి చూచాడు రాజు.
 దూరంగా ఏవో ఆకారాలు వస్తున్నాయి. జాగ్ర
 త్తగా చూచాడు. చిన్న సమాహం దాదాపు
 పదిమంది—పదిహేను కాబోలు.
 "భాయీ, చీనీ రాళ్లనులు" అన్నాడు
 వాయుర్.
 అతని కంఠం అనందంతో పడింది.
 "సింగ్ భాయీ, మని పడింది" అన్నాడు రాజు.
 "దగ్గరగా రానీ. ఇంకా ఎవరైనా ఉన్నారా
 వెనక?"
 "కాస్తేపు అగు.... మన మిక్కడ ఉన్నట్లు
 తెలుపా వాళ్లకి?"
 "తెలిదనుకుంటాను."
 "మనవేసే వస్తువ్వారు. రేంజిలోకి బాగా రానీ.
 వాయుర్! నీ యుద్ధం."
 క్షణాలు గడిచిపోయాయి. వాయుర్ పాపన్‌లోకి
 తప్పుకున్నాడు ఆటోమాటిక్‌ని. రాంసింగ్ కుడి
 కండ్లు చీకట్లో జరుగుతున్న సమాహంలోకి
 చూసింది రైఫిల్ మీదుగా....
 "భాయీ టైప్‌వైట్—"
 "జై హింద్—"
 ఒక్కసారి మూడు ఆటోమాటిక్ రైఫిల్లూ
 వోళ్లు తెరిచాయి. వాటినుంచి విసుల్లింగాలు చీక
 టిని ఘోషిస్తూ బయలుదేరి గుంపులోకి దూరాయి.
 దీవభృష్టే గుంపు వెనకిపోయింది.
 "భాయీ, వెతజల్లు" అన్నాడు వాయుర్
 వందడితో.
 రాజు ఆటోమాటిక్‌ని ఎత్తి ఎడమకూ, కుడికి
 తిప్పుతూ ప్రేల్చాడు. రివ్వున పైనుంచి పోయాయి
 తూటాలు.

రాజు బోల్చా వదుకున్నాడు. అవతల్పించి వా
 తుపాకులూ వెడకల్లాయి రెండువోల్చు మః
 దగ్గర దగ్గరగా.
 "రాంసింగ్!.... నేను ఆటోపునుంచి వెళ్తున్నా
 న్నాడు రాజు తేచి. మోకాళ్ళ మీదనుంచుని—
 "జాగ్రత్త అన్నీకన్నా యూ?" అన్నా
 రాంసింగ్
 "జై హింద్—"
 రాజు అలాగే మోచేతులమీదపాకులుంటూ బయ
 దేరాడు. చేతిలో రైఫిల్ ఉంది. రాళ్లు కాబోలు కా
 తగుల్చున్నాయి
 రాంసింగ్, వాయుర్—ఇద్దరూ తుపాకులకా
 స్తూనే ఉన్నారు.... అవతల్పించి అదేవిగా తూట
 వర్షం పడుతూంది—
 మరో పది గజాలు అంతే చాలు.... అక్కట్లు
 ఒక్క గ్రెనేడ్— ఆ రెండుమృత్యునుఖాలూ న
 అయిపోతాయి.
 రాజు అలాగే పాకుకుంటూ పోసాగాడు చేతు
 కొంకర్లు పోతున్నా; గుండెదగ్గరనుంటూ ఉంది.
 మరో కొంచెం...చాలు
 ఆగి వూపిరి పీల్చుకున్నాడు. కుతనభృష్టం శ్ర
 వుం మెషిన్‌గన్ చప్పుడు పుట్టంగా విను
 తూంది. అందుకోంచెమరుస్తూ చీకట్లోకితూటా
 ప్రవహిస్తున్నాయిఅగకుండా
 తను ఉన్న ప్రెంచ్ వేపు చూచాడు రాజు.
 మధ్య మధ్య రాంసింగ్, వాయుర్. తుపాకు
 నమాధానాలు సలుకుతున్నాయి.
 తెల్లంకు తగిల్చిన చేతిబాంబు. తీశాడు రాజు
 తడుముతూ రెండవది సిద్ధంగా ఉంచుకున్నాడ
 రైఫిల్ సాటివన్ మెషిన్‌గన్‌లకు గురిగా ఉం
 కున్నాడు.
 రాగా వూపిరి పీల్చుకున్నాడు. గ్రెనేడ్ సిద్ధ
 వోటిలో లాగేశాడు.
 ఒకటి—రెండు—మూడు—నాలుగు— అయి
 —ఒక్క వూపుతో చేత్తో విసిరివేశాడు. ధ్రా
 మెషిన్‌గన్ వేపు వెంటనే మరోటి—ఒకటి—
 రెండు—పెద్ద ప్రేలుడు!
 ఏళ్లు ఉత్పాదంలాంటి వెలుతురు—చప్పుడూ...
 మెషిన్‌గన్ను రెండూ అగిపోయాయి. చేతిలో
 రైఫిల్ తీసుకున్నాడు; నోక్కాడు. చీకట్లో
 మృత్యువును వంపాడు.
 శ్రతులేషం ఉండకూడదు.
 సులసలు లాడింది రైఫిలు.
 కాస్తేపు అగాడు.... రాంసింగ్, వాయుర్
 రైఫిళ్ళు విశుబ్ధంగా పున్నాయి... అదే సువేతం
 తను... అనతివేపునుంచి అబ్బంలేడు... కాస్తేపు
 అగి, నచ్చిన ప్రవ జ్జివేమేకుంటూ బయలు
 దేరాడు.. పదినిముషాలయింది ప్రెంచ్‌లోకి వచ్చి
 వదలిపోయింది రైఫిలు వేడిగా వుంది—వేయి—
 చల్లగా....
 "రాజు భయ్యో...మంచిపనిచేశావ్" అన్నాడు
 వాయుర్..
 "మిరిద్దరూ క్షేమమా?" అన్నాడు రాజు;
 వూపిరిపీల్చుకుంటూ....

“హా—నవ్ రిక పై” అన్నాడు రాసింగ్.
 “ఎవరయినా మిగిలా? ” అన్నాడు రాజు.
 “ఎవరూ ” అన్నాడు నాయర్

కప్పు గుడి
 “నాయా రాజు, నువ్వు కొన్నేవు పడుకో....
 మేనున్నాను....” అన్నాడు నాయర్....

“నన్ను తో బాయా....” అన్నాడు రాజు....
 “నరే—కానీ, జాగ్రత్త....”
 అనలు గస్సేతో నిద్రపోకూడదు— విజయే—

కానీ, ఆ మాట అనుకుంటూ అనుకుంటూనే కళ్ళు
 మూతపడిపోతాయి అనుకోకుండానే నిద్రపడు
 తుంది ఎప్పుడో గలుక్కున మెలకువ— తక్కు
 లం చెయ్యి రైసిల్ ట్రీగర్ దగ్గర ఉంటుంది—
 చావు బ్రతుకుల మధ్య క్షణం విరామం....
 కళ్ళు మూసుకున్నాడు రాజు ఆలోచనలు—
 మళ్ళీ అదే కళ్ళాటి తప్పు ఎంత అవమానం చేసింది!
 “అలాగే అనుకుంటూవుండు...నంగతి చెప్పాను.”
 అనుకున్నాడు రాజు.

చెంతెల్లవారింది. ముగ్గురిమీదా వెలుతురు
 ప్రసరించింది.... చుట్టూ చూచారు ముగ్గురూ....
 రాత్రి చచ్చిన శత్రు సైనికుల శవాలు అక్కడే
 ఉన్నాయి.... కనిపించింది ఉన్నారూ.... రెండు
 మెషీన్ గన్లు వీమైపోయాడో గాని పక్క
 పక్కనే రెండు చిప్పగోతులు కప్పించాయి.... పారి
 పోయిన వాళ్ళు చనిపోయినవాళ్ళనే దెబ్బలు తిన్న
 వాళ్ళనే వదిలి పారిపోయినట్లున్నారూ..
 “నాయా, వెళ్ళి చూద్దామా ?” అన్నాడు
 రాసింగ్....

“రూ— నాయర్ భాయ్— కొంచెం జాగ్రత్త”
 అన్నాడు రాసింగ్ ట్రెంచ్ లోనుంచి లేస్తూ.
 ఇద్దరూ బయలుదేరారు శవాలవైపు.. దాదాపు
 వందగజాలూంది మధ్య... ఎడమ చేతికి, ఛాతీకి
 మధ్య రైఫిల్ ఉంచుకుని, కుడిచేతి చూపుడు వేలుతో
 ట్రీగర్ ను పదిలంగా పట్టుకుని ఇద్దరూ నడిచారు.
 చింతర సందరగా పడివున్నాయి దేవాలా....
 ఒకటిని తల కప్పించలేదు మరొకటి ముఖం
 వినడా నెత్తురుగడ్డ కట్టుకుంది.... మరొకటిని కడుపు
 లోంచి ప్రేవులు వచ్చగా పక్కకు వచ్చేశాయి....
 వికృతంగా, మృత్యువు వలువిధాలుగా అంతిమ వివ్యా
 సం చేసింది వారిమీద....

“భాయా, వీళ్ళందరికీ పెళ్ళాం, బిడ్డలూ
 ఉండరా?” అన్నాడు రాసింగ్..

“ఉంటారు—” అన్నాడు రాజు....
 “నాగిలామేమయినా చూచాతా ?” అన్నాడు
 రాజు....

అందరి దేహాలు తడిమి, వెతికారు.... ఏమీ దొరక
 లేదు...

“ఏమీలేదు — పద, పోదాం....” అన్నాడు రాజు.
 వెంట్రు కారి, గడ్డ కట్టినచోట, ఎరువూ తెలువూ
 విప్పితంగా మెరిశాయి మంచుమీద....

“భాయా, వాళ్ళు తిచ్చితంగా వస్తారు మళ్ళీ”
 అన్నాడు నాయర్; ఇద్దరూ ట్రెంచిలో చేరిం
 చిర్యత ...

“నిజం....” అన్నాడు రాజు..

“ఏ తూటాల బెల్లు ఇంకా ఎంత ఉంది ?”
 రాసింగ్ అడిగాడు..

“ఎరవాలేదు....” అన్నాడు రాజు.

భీరువు

17-వ పేజీలో ఉంది

కొన్ని సమయాల్లో
 “ఇవాల తేడి ఎంత?” అన్నాడు నాయర్....

“మనం ఇక్కడికి వచ్చింది మూడురాత్రుల
 ముందు— పదిహేనో తేడి— అంటే తర్రోజా
 పద్దెనిసింది” అన్నాడు రాజు....

“వారేవా! ఇవాల నా పుట్టినరోజు—” అన్నాడు
 నాయర్ నవ్వి రాజు, రాసింగ్ — ఇద్దరూ

నాయర్ తో కరవాలనం చేశారు..
 “మేని వాపి రిటర్న్స్” అన్నాడు రాజు ఇంగ్లీ
 షు
 “ఇంకా రాజు” అన్నాడు నాయర్ అనందంగా.
 * * * * *

మధ్యాహ్నం కావసొంది ఎక్కడా
 అరికిడిలేదు.. వెనుక వెలాంగ్ నుంచి సమాచారం
 లేదు.... తమను అక్కడే ఉండమన్నాయి. దక్క
 దయనా జననంవారం కప్పిస్తే వెంటనే అయిదు
 మైళ్ళు వెనక్కిపోయి వార్డు అందించాలి.. ఇంత

రుజువైన పామాలివ్ పద్ధతితో మీ శిరోజ్జాలను సౌందర్యవంతం చేసుకొనండి

**పామాలివ్
 పెర్ ఫ్యూష్ కోకొనెట్
 హాయిర్ ఆయిల్ ...**

మీ జుత్తును పోషిస్తుంది. నిరుదేశ, ఒత్తుగావున్న జుత్తు పామాలివ్ కోకొనెట్ సహజంగా అనురుతుంది. మనోహరమైన మూడు సువాసనలతో దొరుకుతుంది — గుళాబి, అపెండర్, మల్లె.

**పామాలివ్ కోకొనెట్
 ఆయిలు షాంపూ...**

ప్రత్యేక పద్ధతితో ప్రత్యేకమైన కొబ్బరి నూనెతో ప్రత్యేకంగా అయిదు దేశీయ ఒడ యోగిస్తే జుత్తుకు కొద్ది అందం సమకూరుతుంది. పామాలివ్ యొక్క అపొమైన, సరిపోషక సురగ మీ జుత్తును, తలమీది చర్మాన్ని వక్కుగా పరిశుభ్రపరుస్తుంది. మీ జుత్తు కుసుమ కోసంగా, ఆరోగ్యంగా పెరుగుతుంది.

అధునాతన భారతీయనూరులు శిరోజ్జసౌందర్యం కోసం
 పామాలివ్ ఎంచుకొంటారు

భీరువు

దాకా, రెండుసార్లు శత్రువులు దాడిచేశారు తమ పోస్టుమీద రెండుసార్లు దాదాపు ఇరవయ్యూ, ముప్పయ్యేమంది వచ్చారు బహుశాపహరావాళ్ళు, అగ్ర గామిదళంవారూ కావచ్చు— రెండుసార్లు దెబ్బలు తినిపోయారు— ఈసారి— ఏవో.

“వలాంగ్ నుంచి వారవస్తే బాగుండు!” అనుకున్నాడు రాజు..

* * *

మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట కావచ్చింది మబ్బుల మధ్యనుంచి సూర్యునిపీడి హాయిగా తగుల్తూంది. నాయరూ, రాసింగ్ ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నారూ హిందీలో రాజు ఆలోచనలంతా మరోచోట ఉన్నాయి

“పిరికి వాడివి నీవు ”

కల్యాణి తనముందు నిలిచి అన్నట్టుంది. అవి మాటలుకావు— నిప్పులు—గుండెల రగిల్చే చిచ్చులు.

కోపంగా, బాధగా ఆటోమాటిక్ మీద తల వంచుకున్నాడు రాజు .

“భాయి, దూరంగా ఏమిటది ?” అన్నాడు నాయర్

అందరూ ఉత్తరంగా వర్షతాలవైపు చూశారు దాదాపు అయిదారు మైళ్ళదాకా ఉన్నాయి కొండలు ఒకటి వెనుక ఒకటి తమకు ఎదురుగా కప్పించేవి మూడు దాదాపు నాలుగుమైళ్ళు ఉండవచ్చు దాని అవలం చిన్న నది—సెలయేరులాగా పోతూంది దానివెంబడి కదుల్తూంది— ఒక జన సమూహం రాసింగ్ బై నాక్యులర్స్ తీసి చూశాడు, తర్వాత నాయర్, రాజు చూచారు

దాదాపు వందమంది కాబోలు ఉన్నారు నలుగురు కాబోలు ఆసీనరులాగా పక్కన వస్తున్నారు వాళ్ళందరికీ చేతిలో రైఫిళ్ళు ఉన్నాయి

“నాయర్, ఇక్కడికేగా కాళ్ళు రావటం ?” అన్నాడు రాజు

“అవును మనం ఇక్కడికి పోవాలి ” అన్నాడు నాయర్

“ఎక్కడికీ ? ఈలోగా వాళ్ళు రాతూ ?” అన్నాడు రాసింగ్

“వాళ్ళు వచ్చేసరికి మరో గంటన్నర వడుతుంది ఆ సెలయేరు దాటి, కొండచుట్టూ తిరగాలి ఈలోగా మనం వెనక్కు పోయి మన రెండో స్థావరం చేరుకోవచ్చు ” అన్నాడు నాయర్

రెండో స్థావరం అక్కడి మరో మూడుమైళ్ళు వుంటుంది అది అక్కడికంటే నాలుగయిదు వందల అడుగుల ఎత్తైన కొండమీద వుంది పైనుంచి క్రింది లోయ, కొండలు పరిశీలించవచ్చు పైకి ఎక్కి వచ్చే శత్రువుల్ని మనాయాసంగా చెడరగొట్టవచ్చు స్థావరం వెనుకనుంచి కొండ ఏటవాలగా అడవులో కలుస్తుంది అక్కణ్ణుంచి మరో— ఆరుమైళ్ళ దక్షిణంగా పోతే వలాంగ్ ! దాదాపు వదిగంటలు వడుతుంది, త్వరగా అడవులోంచి పోగలిగితే—

“వదండి !” అన్నాడు నాయర్.

ఎవరి ఆటోమాటిక్ రైఫిలు వారు తీసుకున్నారు తాము అక్కడ వున్నట్టు ఏ గుర్తూ కనడకుండా పారేసిన సిగరెట్లు, (బ్రిడ్చుల్నూ చుటిన కాగితాలూ

కాల్గేట్ టూత్ బ్రష్
మీ దంతములను ఎక్కువ
శుభ్రపరుచునట్లుగా శక్తివంతముగా
తయారైనది!

నిజాత. * సెద్దలకు * చిన్నవారికి * పిల్లలకు * వసిపిల్లలకు
 * గట్టివి * టమాదిరివి * మెత్తనివి

అంతేగాక డీలక్స్ ఆరోగ్యదాయకమైన స్ట్రాస్టిక్ పెద్దెల్లోగూడా లభించును!

కొల్గేట్ మైన కుడిచేయన
 నెలారే తుచ్చుం వంద
 నది కాగ వుండుంది!

SHORT HEAD
COLGATE
 Nylon TOOTH BRUSH
 NYLON STERILISED

TB/G/15 T

అహార లోటువల్ల
 మీరు నీరసించిపోతున్నారా?

అల్బో-సాంగ్
 సేవించండి

దివ్యమైనది మరియు
 సామాన్య పోషక అహారమును పొందువుగాను
 వైజ్ఞానికంగాను బలపరచును.

టీ, కాఫీ, పాన, గంజి, వళ్ల రసం మొదలైనవాటితో కలిపితే
 ప్రీతైన రుచిగలది. అల్ బో-సాంగ్, శిశువులకు, ఎదిగే పిల్ల
 లకు, చంటి బిడ్డ - తల్లులకు, మెదడునుపయోగించే పనివారికి,
 వృద్ధులకు, బలహీనతకు, రక్తహీనతకు మరియు రోగ విముక్తు
 లై కోలుకుంటున్న వారికి దివ్య
 మైనబలవర్ధక అహారము

బాదర్ గారు, బిజులుగా
 దొడకు తప్పక.

జె. అండ్రే జె. డి.పేన్
 హైదరాబాద్

వీరువు

రచన

“విజయ”

(గత సంచిక తరువాయి)

గంబుల్లలోగానె కొండపై... రుతున్నాయి ముగ్గురూ... గోతులు తవ్వి వున్నాయి. మూడింటో ముగ్గురూ రైఫిల్స్ తోసహా కూర్చున్నారు.

సాయంత్రం అయిదున్నరయింది. సూర్యుని అస్తమయ కాంతి మేఘాలకు వింతరంగులువూసింది. కొండకు దిగువగా అంతకుముందు కన్పించిన దళం కన్పించింది. నాయర్, పింగూ, రాజా నవ్వుకున్నారు.

శత్రుసృష్ట్యతో, కానుప్పది ఏదైనా ధిక్కారీస్తూ వెలిగింది ఆ నవ్వు.. రాసింగ్ మాగజిన్ రెడిగా వుంచుకున్నాడు. నాయర్ కుడిచేయిలోకి తుప్పకున్న ఉప్పి, నేలకు తాకింది, పైపై న తుడుచుకుని, ట్రెగ్గర్ మీద వుంచాడు (వేలును....

“భాయి, నీవు కుడివైపు కాచుకో— నేను మధ్యన ముసుంటూను— రాజా భయ్యా” శై య్యార్ కరో జేటాకో— దానట్ ఆ రహామ్నా !”, అన్నాడు నవ్వి..

“నేను ఏదీమే భాయి” అన్నాడు రాజా.. వందవంది రైనా సైనికులు పైకి చూచు కుంటూ రాసాగారు. దాదాపు వంద రెండువందలగజాలు ఏడిచిడిగా, వెదిరిపోయి నెమ్మదిగా కొండమీదకు వదవసాగారు. వాళ్ళు..

రాజ ట్రెగ్గర్ మీద వేలుంచాడు.... గుండె వేగంగా కొట్టుకుంటూంది... మరో నిముషం.... మరో నిముషం.... అంతే... “శై హింద్.... గురూజీ భణా కరేగా !” అన్నాడు రాసింగ్.

“శై హింద్” అన్నారు రాజా, నాయర్.... తుపాకీ ఫోర్ సైట్ మీదనుంచి కత్పించారు చై నావాళ్ళు..

రాసింగ్ ట్రెగ్గర్ నొక్కాడు.. నాయర్, రాజా అతన్నునసరింఛారు.. తుపాకీలు వెనక్కి కొట్టాయి.. నిశ్చబ్దాన్ని మృత్యువు తీరంగా చీల్చుకుంటూ పోసాగింది..

ఆకుల్లాగా రాసాగారు చై నీయులు.. కొండరు వెంటనే చిచ్చుచిచ్చు బండల వెనుకు దాగారు..

తుపాకల మోతలో మెడలు వేడెక్కింది.. “నువ్వు ఏరికివది !” అందికదా ! రాజా కోవంతో పళ్ళు దిగునట్టి నొక్కాడు ట్రెగ్గర్ ని..

పగలు... రెండోది వుంచాడు రాజా.

మళ్ళీ చూపుడువేలు స్థానం చేసుకుంది.. గాల్లోంచి చీల్చుకుంటూ పోయాయి బుల్లెట్లు. కాస్తేపు ఆపారు ముగ్గురూ.. దిగువ చలనంలేదు.. ఎవరో కొండరు అరుస్తున్నారు దిగువ. భాష అర్థంకాలేదు..

దాదాపు ఇరవై మంది బండల చాటునుంచి వెక్కిగా పోయారు..

“భయ్యా, నీ వేపు జాగ్రత్త” అన్నాడు రాజా నాయర్ ని.

“సర్కాలేదు” అన్నాడు నాయర్.

వాళ్ళాల్లాగా కొండమీదికి బుల్లెట్లు వర్షం కురిసింది.... ముగ్గురూ తలవంచుకుని కాచుకున్నారు ఆది తగ్గే దాకా. నాయర్ తెల్లత్తి చూసేసరికి ఇందా కటి ఇరవై మంది ఎక్కుతూ వస్తున్నారు, దగ్గర అవుతున్నారు.. క్రమేణా—

నాయర్ తుపాకీ అటువేసి తిప్పాడు.. ట్రెగ్గర్ కొట్టుకుంది—ముందుటి వెనక్కి.. వాళ్ళు ఇద్దరు పడిపోయారు.. మిగతావాళ్ళు బండలకిందా, వెనుకా నక్కారు..

మరోపారి బుల్లెట్లు వానలాగా కురిశాయి పైకి. రాతివలుకులు గాల్లోకి విగిరాయి. రాసింగ్, రాజా తుపాకు లువయోగించారు.. మళ్ళీ కొండరు ఎక్కి వస్తున్నారు..

రాజా—మాగజిన్ భాళి అయిపోయింది.. మరోటి వుంచాడు రాజా త్వరత్వరగా.. బుల్లెట్లు రాలాయి మళ్ళీ.

మళ్ళీ రాజా, రాసింగ్ తలెత్తేసరికి రెండువేపు ల్లుంచి వస్తున్నారు తమపైకి..

నాయర్ వద్దనుంచి శబ్దంలేదు.. రాజా దగ్గర చేదాడు.. చూచాడు..

నాయర్ ముఖం తుపాకీమీద వికృతంగా పడి వుంది.. నోట్లోంచి, చెవుల్లోంచి నెత్తురు చిక్కగా పారుతూంది..

“భయ్యా” అన్నాడు రాసింగ్ ని చూచి. రాసింగ్ చూచాడు.. ఏమిటన్నట్లు..

“నాయర్ భాయి....” మాట రాలేదు రాజాకి.. రాసింగ్ తుపాకీ తీసుకుని వచ్చాడు; చూచాడు.

“నద, దిగి పోవాలి— వాళ్ళతో లాభంలేదు” అన్నాడు..

“పదిలేయాలి.. వద” అన్నాడు రాసింగ్. ఆ వంచుకుని నాయర్ తలకిందనుంచి తుపాకీ తీసుకున్నాడు రాసింగ్.. చేతికి నెత్తురు అయింది..

దాంతో తన ముంజేయిదగ్గర, కోటువద్ద రాచాడు.. ఎర్రని మరక నిల్పింది.. బుల్లెట్లు కీచునున్నాయి.

“నాయర్ భాయి, మా ఫ్లెకో..” అన్నాడు రాజా.

“నాయర్ భయ్యా, నీ గుర్తు తీసుకున్నాం” అన్నాడు రాసింగ్.. కళ్ళు దెబ్బరాయి.. ఇద్దరికి—రాసింగ్, రాజా చెరి రెండు గ్రెనెడ్లు తీసుకున్నారు.. క్రిందనుంచి పాకుతాళ్ళు వారి మీదికి బాగా గురిచూసి విసిరారు..

కొండలు హోరునున్నాయి ధ్వనికి. ఇద్దరూ గలగలజా క్రిందకు దిగడం ప్రారంభించారు..

దారి సోరంగా వుంది.. అంతకంటే పెదదు.. క్షణం క్రితం తాము ముగ్గురు.

ఇప్పుడు ఇద్దరు.. నాయర్ లేడా..

బాధ్యత నిర్వహిస్తూ, ఎప్పుడో నేడినెత్తురుతో భారతజాతిలో పుట్టిన బుణం తీర్చుకున్నాడు..

నది నిముషాల్లో కొండకిందకు వచ్చేశారు దాదాపు. పైనుంచి నిడిన్ గన్ బుల్లెట్లు కక్కింది..

చుట్టూ... గాలికి కీచునున్నాయి అవి — ఇద్దరూ బండలచాలున నక్కారు.. కాస్తేపు.. నిదానించి మళ్ళా బయలుదేరారు.. ఉన్నట్లుండి రాజానెవరో కాలిమీద కొట్టివల్లుయింది.. వడిపోయాడు..

“సింగుభయ్యా,” అన్నాడు..

రాసింగ్ జాగాడు.. నల్లుకుని లేవనెత్తాడు, రాజాని.

కుడితోడునుంచి నెత్తురు కారుతూంది..

“నడవగలవా ?” అన్నాడు రాసింగ్..

బాధతో కళ్ళల్లోకి నీళ్ళువచ్చాయి రాజాకి. “అర !” అన్నాడు రాజా కుంటుకూ..

ఇద్దరూ నెమ్మదిగా బయలుదేరారు.. సాయంకాలపు రవి—కిరణాల నీడలు వారికి రక్షణ నిచ్చాయి..

మరు రోజు మధ్యాహ్నం ఆయ్యోసరికి వలాంగ్ చేరుకున్నారు.. దారిలో ఆగి, రాసింగ్ నెత్తురు మరీ ఎక్కువగా కారకుండా కట్టుకట్టాడు రాజాకు.

— 37వ పేజీ చూడండి

మీదనుంచి వీళ్ళందర్నీ చూసి, ఆశ్చర్యపడి, క్రిందకు దిగివచ్చాడు. వెంటనే యువకులందరూ క్రోధ వేశంతో పరుగెత్తుతేమి ఎవరి దగ్గరున్న ఆయుధాలతో, వాళ్ళు అంబరాన్ని చితకొట్టారు. అంబరం కిక్కురనువకుండా క్రిందపడిపోయాడు. పోలీసు లోచ్చేసరికి అంబరం ప్రాణం అసంత వాయువులో కలిసిపోయింది.

పోలీసులు బంజా అంతా వెదికారు. రోడ్ లం దరూ ఏనుయూరో ఏమో గాని, ఒక్కడూ కనిపించ లేదు. నిర్మలమాత్రం ఓ అందమైన విశాలమైన గదిలో బంధించబడివుంది.

పోలీస్ పేసర్లమె సనక ప్రశ్నలుచేశారు. "వెనకాలే వచ్చి, నా కళ్ళకు గంతులు కట్టి ఎత్తు కొచ్చారు. నన్నెవరిక్కడికి తెచ్చారో నాకు తెలియదు" అంటూ వెక్కిరిస్తూ ఏడ్చుకుంది నిర్మల.

రాజుగారు పరుగెత్తుకొచ్చారు. వెళ్ళారు మడు గులో పడుపు అంబరాన్ని చూశారు.

"ఇలా జరుగుతుందని నా కెప్పుడో తెలుసు. మీ దారుణకృత్యాల కంటూ పాతూ ఉండక్కర్లేదా? ఏమిటి ఘోరం? ఎవరు చేశా రి పని?" అంటూ వెత్తికొట్టుకు రోదించారు.

ఆయన విచిత్ర ప్రవర్తన చూసి వ్రతివారూ ఆశ్చర్యపడ్డారు. మర్నాడు పత్రికలో పెద్ద పెద్ద కథాల్లో— "పవిత్రంగా సంవరించే పతితుడు రావు బహ ద్దుర్ కనకేశ్వరావు; అతని నిగూఢ భయంకర చర్యలకు గురియై బలియైన అంబరం" అని వుంది.

దేశందేశం అట్టుడికి పోయింది. పత్రికలో యిచ్చిన వివరాలింకా ఇలా వున్నాయ్: "రావు బహద్దుర్ కనకేశ్వరావుగారు గొప్ప త్యాగశీలురు, దయా ధర్మాత్ముల కోమకు చెందిన వారిలో ప్రవర్తనముడు. ఆయన ఇటీవల అమ్మాయిలు మాయమనడానికి కారణమంటే ప్రజలంద రికి ఎంతో హాస్యాస్పందంగాను, దారుణంగాను కనిపి స్తుంది. రంగువేసుకొన్న నక్క కనకేశ్వరావు. ఆయన ఈ మధ్య మాయమైన ఒక అమ్మాయిలో న్యాయార్కులో ఓ ప్రసిద్ధ హోటల్లో పట్టు బడ్డారు. మరో అమ్మాయి బొంబాయిలో ఒక పెద్ద హోటల్లో దొరికింది.

"పుష్కలమైన డబ్బు, యింకా కాపసిన

రాజభోగాలు లభిస్తుండగా మే మెవరికి రివార్డు చేయలేదని" అమ్మాయిలు ఫ్లేట్ మెంట్లొచ్చారు. కన కేశ్వరావుకూడా తన తప్పును వెంటనే ఒప్పు కున్నాడు.

"అంబరాన్ని ఉపయోగించుకొని రోజీలను పెంచి ప్రజల్లో అతనిమీద అనుమానం కలిగేట్లు చేసి, తాను జాగ్రత్త పడ్డాడు. అంబరం అమాయకుడు. కనకేశ్వరావుమీద భక్తి విశ్వాసాలు కలవాడు కావడంచేత తన ప్రాణాన్నికూడా అతని కర్పించాడు. తప్పుచేసిందొకడు; దాని పరిపక్వతకి ముందు బల్లె సోయింది మరో పుణ్యాత్ముడు."

తర్వాత అంబరం హత్యవివరాలు, కనకేశ్వరా— వుకు విధించిన శిక్ష వివరాలు వ్రాయబడి వున్నాయ్.

ఇది చదువుకొని విస్తరు గమ్యన నిప్పును తెలువ కొని, గ్రామంలో కన్నీరు పెట్టినవారంటూ లేరు తోకకుక్క తోచిన ఫలితంగా జరిగిన ఈ దుర్మృత వతో శోకదేవత ఆ రోజు ఆ గ్రామాన్ని పరిందిండా అన్నట్టుగా ఏడ్చారు.

ఇప్పటికీ ఆ గ్రామంలో అంబరం జీవిత చరిత్రని కథలుగా చెప్పుకుంటూంటారు. ★

ఖీరువు

27 - వ పేజీకి గురవాయి

వలాంగ్ సరిహద్దుల్లో గస్తీదళం వాళ్ళని గుర్తుపట్టి వెంటనే హెడ్ క్వార్టర్స్ కు పంపి చింది.. రాజును వెంటనే మిగతా కొంతమందితో కలిపి టేజీ పూర్ కు సంపారు చికిత్సకు..

రాసింగ్ బరిగిందంతా చెప్పాడు మేజర్ కు. వాయర్ మరణం, రాజును దెబ్బ.. రాత్రంతా భయం భయంగా ప్రయాణం—

టేజీ పూర్ లో వారంరోజులున్నాడు రాజు. ఆప రేషన్ చేశారు కాలకు.. బుల్లెట్లు తీశారు తొడలోంచి.

కాని ఆరునెల్లు నడవకూడదు.. లోపల ఎముక దెబ్బతింది.. తప్పితే ఏమయినా.. మిలటరీ వారంటు క్వి) అతన్ని పూరికిపోయి, విశ్రాంతి తీసుకో మన్నారు..

రేవు ఊరికి పాతాడమగా, ఆ రోజు టేజీ పూర్ లో మేజర్ కెప్టాన్ రాసింగ్ కు, రాజుకూ వీరోచితంగా పోరాడినందుకు, నిలువైన సమాచారం అందజేసే సందుకు బహుమతిలిచ్చారు..

యుద్ధ రంగంలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన వాయర్ అడ్రసుకు తెలిగింపొందింది.. అతనికి ఇచ్చిన బహుమతి దాన్లునుసరించింది, ఫిస్ట్ లో.

ఆ మరణసీరోజు రాసింగ్ మరో దళంతో బయలుదేరాడు.. ప్రక్కన రాజులేడు— కాని అతని డోలు ముంజేలిమీద ఎర్రని పరకమాత్రం స్పష్టంగా ఉంది..

రాజు నాలుగోరోజు ఊరు చేరుకున్నాడు. స్నేహితు డింటల్స్ దిగాడు. అంతే; చుట్టూ మూగారు— మీసనోగురించి, కౌలోగూర్చి అడిగారు.. ఊళ్లో ప్రతిపాడా అతన్ని మెచ్చుకున్నారు. స్నేహితుడి ద్వారా కళ్యాణినిగూర్చి తెలుసుకున్నాడు రాజు.

కళ్యాణికి వివాహం అయిపోయింది. ఆమె భర్త కాలేజీలో లెక్చరర్ లు— ఎన్. సి. సి. ఆఫీసరు కూడా..

లెండురోజుల తర్వాత బయలుదేరాడు రాజు కళ్యాణిని చూడడానికి.. తొడదగ్గర కాలు నొప్పి వుధుతోంది.. అంతకన్నా సునస్పూర్ బాధ అధికం అనిపించింది.

అతను వెళ్లేసరికి కళ్యాణి ముందుగదిలో కూర్చుని ఉంది.. తల ముంజేతులమీద వాళ్ళి, టేబిలు వద్ద సాలోచనగా..

రాజు ద్వారందగ్గర నిల్చున్నాడు.. కళ్యాణి— తన్ను వీరికివాడన్న కళ్యాణి! రాజు దగ్గడు చిన్నగా; తను పచ్చాడన్నట్టు చూచిస్తూ..

తలెత్తి చూచింది కళ్యాణి.. క్షణంపాటు అర్థం కాలేదు ఏమీ— వెంటనే పోల్చుకుంది అతన్ని.

"రాజు..." అంది, నెమ్మదిగా, రుద్దకంతోతో.

"ఏం? తిరిగినప్పటిని విచారంగా ఉందా?" అన్నాడు రాజు దగ్గరగావస్తూ.. లేచి నిల్చుంది కళ్యాణి అప్రయత్నంగా చేయి టేబిలుమీదవున్న ఫోటో వద్దకు పోయింది. రాజు చూచాడు దానినేవు.

"ఉమా! దంపతు లిద్దరూ అన్నమాట.. అతని పేరు రఘుకమా.." కళ్యాణి మాట్లాడలేదు. రాజు అలాగే నిలబడ్డాడు..

"కూర్చో రాజు.." అంది కళ్యాణి కుర్చీ చూపి.

"అంత గౌరవం వీరికివాళ్ళ కెందుకులే! నువ్వే కూర్చో.." అన్నాడు రాజు కలుపుగా...

"బాగున్నావా?" అంది ఆమె మృదువుగా....

"అంటే ఇంకా బ్రతికే ఉన్నాను.. దురదృష్ట వంతుణ్ణి"

"అవేం మాటలు రాజు! నీకు దెబ్బతొలిందిటగా! ఎలా వుంది?"

ఆ గాయం మానిపోతుందిలే, అసలు విషయం చెబుతున్నాను.. వీవన్నమాటలు ఉపసంహరించుకో మని అడగడానికి వచ్చాను." కళ్యాణి తలెత్తి చూచింది.

"ఏ మాటలు, ఎప్పుడు?" అంది తడబడకూ..

"ఆ రోజు.. నేను వీరికివాడిననీ, నే నెందుకూ పనికిరాననీ అన్నావుగా!" వండ్లు కొరివాడు రాజు. ఆమె ముఖంలో ఏమీ మార్పుకాలేదు. కానీ కొద్దిగా లేజమాత్రం మందహాసం కన్పించింది.

"ఏను : వీరిక్కడ హానీమూన్ చేస్తుంటే నేను అంబరాలలో రోడ్డువేళాను మిలటరీ బ్లాక్ కు. మీరు సినిమాలు చూస్తుంటే నేను అర్ధ రాత్రి నిద్ర ముంచుకొన్నా వూరా తిరిగాను.. మీరు ఇక్కడ ఆనందంగా రెడీయోలో వార్తలూ, వివిధ భారతీ అలకిస్తూంటే, నేను బుల్లెట్ల పూలో విన్నాను.."

"అవు; రాజు, దయచేసి చెప్పుకు" అంది కళ్యాణి.

రాజు జేబులోంచి మోజర్ కెప్టాన్ ఇచ్చిన బహు మతి తీశాడు.. కళ్యాణి కళ్ళముందుంచాడు దాన్ని—

"ఇదేమిటో తెలుసా! నాకూ, రాసింగ్ కుకూ, ఇచ్చిన బహుమతి— యుద్ధ రంగంలో పోరాడితంగా పోరాడినందుకు — వీరికివాళ్ళనికూ ! అర్థ మయిందా?"

కళ్యాణి అదిరిపోయింది.. అల బాధకుంది... కంటసీరు కారిపోసిగింది—

"బాగా ఏడు—ఇంకా ఏడు— నీ ఏడు చూస్తే నా కెంతో హాయిగావుంది— నీ వచ్చిన పని అయి పోయింది— పోతున్నాను— పోతున్నాను— జ్ఞాపకం ఉంచుకో— దీన్ని చూచి ప్రతిక్షణం ఏడు— నీ భర్త పన్నాడుగా — కుర్రాళ్ళు కెప్టెన్ లెట్ చెప్పినం దుకు నేను ప్రజెంటు చేశానని చెప్పి— పన్నాను—

రాజు విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు బయటికి... అతని వెంబడి ఎరుగెత్తింది కళ్యాణి; అరిచింది; తిరిగి రమ్మని బ్రలిచాలింది.. రాజు వివేటలు..

కళ్యాణి వచ్చి టేబులునుసందు కూర్చుంది..

రాజు వెళ్ళిపోయాడు కోపంతో — తనమీద కోపంతంతా వెళ్ళగక్కుకున్నాడు—

రాజు వీరికివాడుకాడు— ఎవరూకారూ— ఆమె కెదురుగా టేబిలుమీద మెరిసింది రాజు బహుమతి.

తంపట్టుకు కూలబడింది కళ్యాణి— తనకలాంటి బహుమతి బాగా గుర్తు! అవును — ఎలా సురచి పోగండు!

గెనెరల్ కెప్టెన్ లెట్ గా లెండురో క్షత్రు లు న్యాయకు లిచ్చిన రఘు జ్ఞాపకార్థం విగ్రహ దంతా అదేతనకు. వీరసత్వికీలమిచ్చిన బహుమతి! ★